

PRIMUL MAGAZIN BISERICESC PE ÎNTELESUL TUTUROR!

lumina creștină

mag. L.

Director: ARTUR SILVESTRI

Redacția: str. Ciprian Porumbescu, 8, București, tel. 59.78.60 ● An I. nr 1/1991

UN STAREȚ - O MĂNĂSTIRE

● *protos. Iorest Grebenea (mănăstirea Izbuc - Bihor)*

Tinăr cleric și patriot, cu o adâncă trăire ortodoxă și românească, protos. Iorest Grebenea, starețul mănăstirii Izbuc, situată într-o regiune de un farmec aparte și în ținuturi unde reculegerea vine de la sine, a luat, cu câțiva ani în urmă inițiativa de a restaura mănăstirea și de a pune în valoare comorile de artă veche românească adăpostite aici. Izbînda i-a fost aproape și astăzi, după eforturi demne de cauza înalță ce slujește, mănăstirea Izbuc se înfățișează privirii noastre în toată splendoarea ei. O vatră de sihăstrie românească trezită din nou la viață prin osîrdia unui nou ctitor. Dar, despre acestea vom scrie altădată, cînd vom prezenta mai cu de-amănuntul acest colț de rai bihorean.

● *protos. Olivian Bindiu (mănăstirea "Izvorul Miron" - Românești, Banat)*

Considerată de cercetătorii artei noastre

bisericești drept un "Voroneț bănățean", datorită frumuseții și ingeniozității picturii exterioare a bisericii, mănăstirea denumită după numele ctitorului ei "Izvorul Miron" - apărută grație inițiativei marelui ierarh-patriot Miron Cristea - constituie unul din documentele vii ale continuității vieții monahale pe teritoriul Mitropoliei Banatului, o dovadă a supraviețuirii spiritului călugăresc în zilele noastre. Cel ce o păstorește astăzi este protos. Olivian Bindiu, un remarcabil călugăr îmbunătățit, ale cărui însușiri de bun și atent gospodar sînt dublate de preocupări cărturărești serioase și solide, în direcția valorificării istoriei locale.

"Izvorul Miron" a devenit un punct important pe harta monahală a țării și datorită contribuției excepționale a Prea Cuviosului protos. Olivian, omul dedicat cu tot sufletul locului unde se perfecționează moral.

DAMIAN LUNGU

"I as vouă moștenire: creșterea limbei românești și-a patriei cinștire"

Ienăchijă Văcărescu

Redeșteptarea

IULIE 1991, ANUL II, NR. 13, 10 PAGINI, 6 LEI

PUBLICAȚIE SOCIAL - CULTURALĂ INDEPENDENTĂ, SUB EGIDA FUNDAȚIEI EUROPENE DRĂGAN - LUGOJ

Popas la mănăstire

O depresiune intracolinară parcă anume pregătită ca loc de sihăstrie, cu izvoare de apă caldă, tămăduitoare, cu liniștea și pitorescul său, te invită la Mănăstirea "Izvorul Miron" de la Românești. Ctitorie a primului patriarh al României, dr. Miron Cristea, pe atunci episcop al Caransebeșului, care în urma unei vizite arhieresti, în 1911, în părțile Făgetului, impresionat de frumusețea locurilor de la poalele Padeșului și de amintirea unei vechi sihăstirii, a hotărât ridicarea aici a unei mănăstiri. În anul

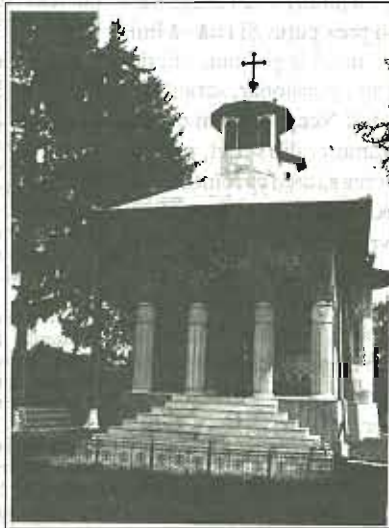
1912, prin dania sa și a surorilor Maria și Suzana Glava, din Românești, care au pus la dispoziție terenul, s-a așezat și piatra fundamentală. Mănăstirea avea să poarte hramul "Sf. Prooroc Ilie", după numele de naștere al ierarhului, iar datorită apelor termale ea a devenit cunoscută și sub numele de "Balta caldă". Lucrările de construcție s-au terminat în 1929 prin stăruința preotului Teodor Băianțu.

Tîmosirea bisericii s-a făcut în anul 1931. Noul așezămînt a fost încredințat monahului Tănase Marcu, fost olar, originar din Lipova. Lui i-au urmat monahi, mulți dintre ei din partea locului, precum: ieromonahul Patrichie Benga venit de la Mănăstirea Cernica, ieromonahul Roman Oprîșoni din Gladna Română, ieromonahul Timotei Eftimie actualul arhimadrit și stareț al Mănăstirii Hodoș-Bodrog din județul Arad. Au mai trecut pe aici protosincelul Ieronim Balintoni din Gladna Română, care s-a impus prin

talentul său de sculptor, care aici în atelierele mănăstirii a lucrat tîmpla bisericii "Sf. Nicolae" din Brașov Schei, a Bisericii așezămîntului românesc din Ierusalim și, pe cheltuiala familiei Dionisie Feneșiu

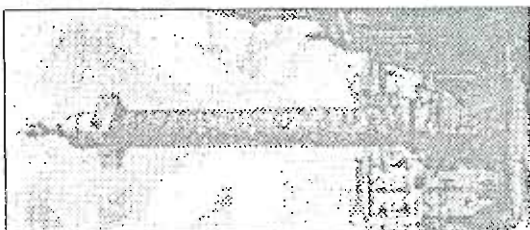
din Făget, ajutat și de sculptorul din Berliște-Oravița, a executat și tîmpla bisericii mănăstirii "Izvorul Miron".

Biserica mănăstirii proiectată și construită în forma tradițională a arhitecturii bizantine răsăritene, este în formă de navă cu fundația din piatră cu soclu înalt, elevat, avînd ziduri din piatră și cărămidă. Interiorul bisericii este compus din absidă centrală semicirculară a

altarului. Iconostasul este construit din lemn de tei, împodobit cu delicate ornamente bizantine sculptate cumăiestrie. Pînă în 1980 biserica nu a fost pictată. Pictura în interior și exterior este opera pictorului Ion Sulea-Gorj din Timișoara. Pictorul a abordat stilul bizantin cu o notă ușoară de aferențe espectative de calm, specific vieții monahale. Detaliile anatomice și ornamentale sînt lucrate cu pedanterie, înscriindu-se în scara redusă a arhitecturii. Coloritul emană robustețe și optimism lăuntric, armonie și decență. Acordul cromatic se realizează în general pe albastru și ocru, iar folosirea aceleași culori albastre la pictarea cercurilor și verzui-oliv la pămînturi, dă întregului ansamblu unitate. Compozițiile sînt concepute în același stil echilibrat, calm și ritmat în dezvoltarea lor. Pictura a fost tratată cu emulsie de ceară de albine.

I. GH. OLTEAN

"Las vouă moștenire: creșterea limbei românești și-a patriei cinstire"

Ienăchiță Văcărescu

2 pag. 4.

Redestepărea

ANUL II, NR. 23, 8 PAGINI, 5 LEI

19-25 OCTOMBRIE 1991

SAPĂMÎNAL SOCIAL-CULTURAL, INDEPENDENT, SUB EGIDA FUNDĂȚIEI EUROPENE DRĂGAN - LUGOI

MÎNĂSTIREA IZVORUL MIRON

Ctitorită la inițiativa lui Elie Miron Cristea, pe atunci episcop al Caransebeșului, sub îndrumarea lui Sebastian Olariu, protopop al tractului Făget, și prin strădania nemijlocită a preotului paroh din Românești, Toedor Băianțu, Mănăstirea de la Balta Caldă (cum i se spune în zonă, pentru apele termale din imediata ei apropiere) sau Mănăstirea Izvorul Miron (denumirea ei oficială) a cunoscut o lungă perioadă de zidire (1912-1929), fiind înmormântată abia în anul 1931. Lucrările de dotare și de înfrumusețare au continuat și după înmormântare, cu precădere în ultimul deceniu.

Un adevărat reviriment în viața mănăstirii are loc după anul 1985, când, la conducerea ei, ajunge actualul protosinghel

Olivian Bîndiu (care și-a făcut studiile la liceul "Traian Vuia" din Făget). Într-un timp relativ scurt, tînărul stareț (născut în anul 1956!) a reușit să finalizeze lucrări gospodărești importante, precum: placarea albă a soclului bisericii mănăstirii în travertin, îmbrăcarea cu marmură albă a treptelor din fața bisericii, restaurarea din temelie a stăreției și a chiliilor personalului monahal etc. Pictura bisericii (executată anterior), precum și îmbunătățirile și restaurările amintite mai sus dau un aspect plăcut și atractiv întregii mănăstiri, arătînd, de la primul contact cu realitatea, mîna de bun gospodar a starețului. Acest fapt, adăugat creșterii sensibile și manifestării neîngrădite a sentimentului religios după 1989, explică numărul tot mai mare de vizitatori și credincioși care vin la mănăstire, nu numai la 20. iulie (cînd se sărbătorește hramul bisericii, ci și în zilele de duminică ori în alte sărbători creștine.

Dar, realizările cele mai însemnate ale mănăstirii pe tărîm spiritual sînt publicațiile editate de ea ori lucrările personale ale protosinghelului Olivian Bîndiu. Asupra acestora dorim să ne oprim în continuare.

Începem cu foaia religioasă "Viață monahală", editată de mănăstire. Cine are curiozitatea și posibilitatea să consulte cele șase numere ale publicației (două apărute în 1990, celelalte patru în 1991) acestea din urmă sub formă de numere duble, pe lunile martie-aprilie, respectiv mai-iunie) va avea surpriza plăcută a unei îmbunătățiri permanente, de la un număr la altul, a periodicului, atît sub aspectul conținutului cît și al colaboratorilor. Astfel, dacă în primele două numere predominau articolele scrise de monahi și destinate lor, în celelalte tematica s-a lărgit - amintim, în sprijinul acestei afirmații, prima parte din poezia Tămnița, compusă de preotul Adrian Cărăușu, care a stat 18 ani în temnițe comuniste (vezi "Viața

monahală" anul II, nr.3-4, p.5). De asemenea, printre colaboratori găsim atît monahi, cît și preoți sau alți slujitori ai bisericii ortodoxe din zonă și din țară. Iată cîteva nume: prof. Iulian Oprîșoni, paroh în Făget, pr. Iosif David, paroh în Leucușești (ambii din protopopiatul Făget) arhim. Cleopa Nanu, starețul Măn. Nicula, jud. Cluj (este și membru în comitetul de redacție), protos. Iustin Hodea, starețul Măn. Rohia, jud. Maramureș (membru în comitetul de redacție), monahia Patricia Codău, monahia Augustina Bucur de la Măn. Văratec, jud. Neamț, arhid. Prof. Dr. Ioan N. Floca, de la Institutul Teologic Universitar Sibiu, pr. Ioan Buta din Sibiu, studentul în teologie Toma Cornel și alții.

Este regretabil că greutățile de ordin

financiar au pus capăt acestei inițiative și munci pline de dăruire, greutăți de care a fost conștient de la început comitetul de redacție (în frunte cu redactorul responsabil O. Bîndiu), apariția neregulată a foii fiind simptomul eel mai concludent. Că se mai nădăjduia în continuarea tipăririi publicației ne-o confirmă mențiunea "Va urma", care încheie

unele articole. N-a fost să fie așa...

Tot sub egida (în editura, deci cu cheltuiuala) Mănăstirii Izvorul Miron, protosinghelul Bîndiu tipărește următoarele volume, în 1990: Mănăstirea Izvorul Miron Românești (19p.), care reprezintă un scurt istoric al mănăstirii, *Carte de rugăciuni*, (în 8, 168 p.), *vestirea cea din urmă a patimilor Domnului* (136p.) și *Lumină spre descoperirea neamurilor* *Predici* (240p.). În acestan, același zelos și productiv autor tipărește, pe cont propriu, *De la cuvînt la faptă. Predici la duminicile și sărbătorile de peste an* (396 p.), lucrare de real folos oricărui preot - paroh.

Intenția noastră nu este de a analiza conținutul acestor lucrări, ci doar de a semnala apariția lor, pentru a ilustra și susține cu argumente aprecierea din titlu.

În încheiere, ne permitem să facem cîteva aprecieri concludive: fermentul și catalizatorul tuturor acestor strădănit și împliniri este protosinghelul Olivian Bîndiu; tot ce s-a publicat aparține perioadei de după decembrie 1989, dovadă (indirectă) a descătușării energiilor creatoare ale oamenilor după Revoluția din decembrie; dificultățile de natură financiară și-au spus deja cuvîntul în unele privințe (stoparea apariției periodicului "Viață monahală") și amenință neîndeplinirea planurilor editoriale ale activului stareț; realizările de pînă acum ale Mănăstirii Izvorul Miron pe tărîm editorial nu pot fi trecute cu vederea de către nici un viitor istoric pertinent al culturii zonei Făgetului, ceea ce constituie, totuși, un merit al monahilor din acest colț al Banatului.

prof. IOAN CIPU

